ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ
ПРЕЗИДЕНТИ ҲУЗУРИДАГИ
ДАВЛАТ БОШҚАРУВИ
АКАДЕМИЯСИ

Ҳудудларда тадбиркорликни ривожлантириш ва инфратузилмани яхшилашга қаратилган илғор хорижий тажрибалар, Маҳаллий саноатни ривожлантириш, аҳоли хонадонларида кичик ишлаб чиқаришларни ташкил этиш бўйича Хитой тажрибаси

Давлатнинг сифати унинг инсонлари сифатига боғлиқ, шунинг учун сиёсатчиларнинг вазифаси – таълим бериш ва уларнинг ҳолидан хабар олиш.

Платон - қадимги юнон файласуфи, милоддан аввалги V-IV асрлар.

- Мутасаддиларга тадбиркорлар билан манзилли ишлаш ҳисобига йил якунигача 670 минг аҳоли бандлигини таъминлаш

- Тадбиркорлар ва бизнес билан шуғулланиш истагидаги аҳоли билан манзилли ишлаш тизими асосида туман ҳокимлари тадбиркорлар билан, банклар эса мижозлари билан мунтазам учрашиб, уларга бизнесини кенгайтиришга кўмаклашиш

Тадбиркорлик ривожини янада юксак босқичга кўтариш – устувор вазифамиздир!

Ўзбекистон Республикаси Президенти
Шавкат Мирзиёев

Ўзбекистон ҳудудларини жадал ижтимоий-иқтисодий ривожланишини таъминлашга доир қабул қилинган норматив-ҳуқуқий хужжатлар	Хитой модернизациясини рағбатлантириш мақсадидаги ислоҳотларни ҳар томонлама чуқурлаштиришга доир қабул қилинган норматив-ҳуқуқий хужжатлар
Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 8 августдаги “Ҳудудларни жадал ижтимоий-иқтисодий ривожланишини таъминлашга доир устувор чора-тадбирлар тўғрисида”ги ПҚ-3182-сон қарори	Хитойнинг Марказий Қўмитасининг 2024 йилнинг 18 июлидаги“ Хитой модернизациясини рағбатлантириш мақсадидаги ислоҳотларни ҳар томонлама чуқурлаштириш тўғрисида”ги Қарорига асосан иқтисодиётнинг реал сектори ва рақамли иқтисодиётнинг чуқур интеграциялашувига кўмаклашувчитизимни такомиллаштириш
Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2019 йил 8 январдаги “Ҳудудларни комплекс ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш бўйича секторлар фаолиятини янада такомиллаштиришга доир чора- тадбирлар тўғрисида”ги ПҚ-4102-сон қарори	Ҳудудларда ишлаб чиқариш инфратузилмасини диверсификация ва модернизация қилиш
Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2024 йилдаги 29 апрелдаги ПҚ-165-сон “Ижтимоий ва ишлаб чиқариш инфратузилмасини ривожлантириш бўйича давлат дастурларини шакллантириш ва амалга ошириш жараёнларини самарали ташкил этишнинг қўшимча чоралари тўғрисида”ги ПҚ-165-сон қарори	Ёшларни инновация ва илм-фанга йўналтириш орқали миллий иқтисодиётни ривожлантириш

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2023 йил 10 февралдаги “Тадбиркорлик субъектларини тоифаларга ажратиш мезонлари ҳамда солиқ сиёсати ва солиқ маъмуриятчилигини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПФ-21-сон Фармонига асосан:

Кичик тадбиркорлик субъектлари	Ўрта тадбиркорлик субъектлари	Йирик тадбиркорлик субъектлари
• якка тартибдаги тадбиркорлар • микрофирмалар • кичик корхоналар	• жами даромади календарь йилдавомида 10 млрд сўмдан 100 млрд сўмгача бўлган тадбиркорлик субъектлари	• жами даромади календарь йилдавомида 100 млрд сўм ва ундан юқори бўлган тадбиркорлик субъектлари

Ўзбекистонда фаолият юритаётган тадбиркорлик субъектлари сони

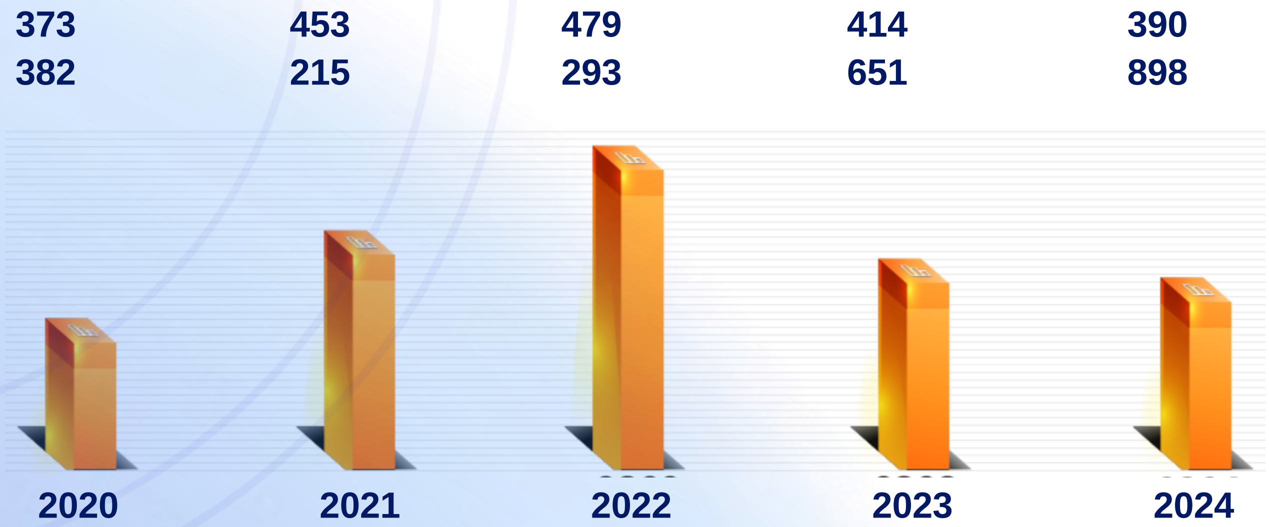

Фаолият турлари

**микрофирмалар — таъсисчилари жисмоний шахслар бўлган ҳамда жами даромади календарь йил давомида 1 млрд сўмгача бўлган тадбиркорлик субъектлари шунингдек, кичик корхоналар — жами даромади календарь йил давомида 1 млрд сўмдан 10 млрд сўмгача бўлган ҳамда таъсисчилари юридик шахслар бўлган тадбиркорлик субъектлари ҳисобланади.*

Хитой тажрибасига асосан маҳаллий давлат органлари томонидан қуйидаги рағбатлантириш тизим ва механизмларини амалга ошириш назарда тутилган

- Саноатлаштиришнинг янги турини жадал суръатда ривожлантириш
- Илғор ишлаб чиқариш корхоналари кластерларини ривожлантириш ва мустаҳкамлаш
- Ишлаб чиқариш саноатининг юқори технологияли интеллект ва экологик тозалик даражасини оширишга кўмаклашиш

- Корхоналарнинг ишлаб чиқариш модел ва ташкилий шаклларини ўзгартиришни жадаллаштириш
- Рақобатбардош тармоқларнинг етакчи мавқеини мустаҳкамлашга қаратилган тизим ва механизмларни такомиллаштириш
- Энг муҳим ишлаб чиқариш фондларининг фаолият юритиш механизмларини мониторинг қилиш

- Инвестиция йўналишларининг давлат стратегик эҳтиёжларига қатъий мувофиқлигини таъминлаш.
- Ишлаб чиқариш саноатига инвестицияларнинг оқилона улушини таъминлайдиган тизимни шакллантириш
- Ишлаб чиқариш саноатининг умумий харажатлари ва солиқ юкини оқилона камайтириш

Хитой тажрибасига асосан маҳаллий давлат органлари томонидан қўйидаги рағбатлантириш тизим ва механизмларини амалга ошириш назарда тутилган.

Рақамли иқтисодиётни ривожлантиришга кўмаклашувчи тизим ва механизмларни шакллантириш жараёнини жадаллаштириш, рақамли ресурсларни саноатлаштириш ва саноатни рақамлаштиришни рағбатлантирувчи сиёсий йўриқномалар тизимини такомиллаштириш

Платформа иқтисодиётининг инновацион ривожланишини рағбатлантириш, уни доимий назорат қилиш тизимини такомиллаштириш. Давлат маълумотлар инфратузилмасини яратиш ва фойдаланишга топшириш, маълумотлар алмашувини ривожлантириш

Ҳудудларни ижтимоий ва ишлаб чиқариш инфратузилмасини ривожлантиришнинг асосий параметрлари (2023-2025 йиллар)

	Маблағлардан фойдаланиш йўналишлари	2023 - 2025 йиллар, режа	Шу жумладан: 2023 йил	2024 йил**	2025 йил**
	Жами:	55 833,0	15 520,0	18 424,5	21 888,6
I	Ижтимоий соҳалар	19 413,3	5 370,0	6 399,0	7 644,3
II	Муҳандислик-коммуникация тармоқлари	4 690,1	1 300,0	1 547,5	1 842,6
III	Йўл-транспорт инфратузилмаси	8 252,3	2 280,0	2 722,0	3 250,3
IV	Махсус иқтисодий зоналар, кичик саноат зоналари, ёшлар саноат ва тадбиркорлик зоналари ҳамда йирик ишлаб чиқариш лойиҳаларини ташқи муҳандислик-коммуникация тармоқлари билан таъминлаш	4 514,3	1300,0**	1 495,0	1 719,3
V	Ҳудудий, муҳандислик-инфратузилма, шунингдек алоҳида муҳим ва тоифаланган объектларни қуриш ҳамда реконструкция қилиш	4 901,4	1 192,9	1 601,9	2 106,6
VI	Бошқа йўналишлар	6 501,7	1 900,0	2 155,5	2 446,3
VII	Туризм объектлари атрофидаги ер майдонлари, сув ва йўл инфратузилмаларини яхшилаш	972,3	280,0	322,0	370,0

* Тадбиркорлик инфратузилмасини ривожлантириш жамғармалари ва маҳаллий бюджетнинг қўшимча манбалари ҳисобидан кичик саноат зоналари ҳамда ёшлар саноат ва тадбиркорлик зоналарини ташқи муҳандислик-коммуникация тармоқлари билан таъминлаш тадбирларига йўналтириладиган 348,7 млрд сўм ҳисобга олинмаган.

** 2024-2025 йиллар учун мақсадли мўлжалларга Ўзбекистон Республикаси бюджети параметрларини шакллантиришда аниқлик киритилади.

Ривожланган хорижий мамлакатларда саноат инфратузилмасини ривожлантириш иқтисодий ўсиш ва барқарор ривожланишнинг асосий омили ҳисобланади.

Германия

Индустриал кластерлар

Япония

Кичик ва ўрта бизнесни қўллаб-қувватловчи инфратузилма

Канада

Барқарор ривожланиш ва экология

Жанубий Корея

Юқори технологияларга инвестиция.

Ҳудудий ишлаб чиқариш инфратузилмасини модернизация қилишнинг Хитой тажрибаси ва унинг хусусиятлари

- ИНФРАТУЗИЛМАГА ИНВЕСТИЦИЯЛАР
- МАХСУС ИҚТИСОДИЙ ЗОНАЛАР
- ИННОВАЦИЯ ВА ТЕХНОЛОГИЯЛАР
- МАХАЛЛИЙ САНОАТНИ ҚЎЛЛАБ-ҚУВВАТЛАШ
- БАРҚАРОР РИВОЖЛАНИШНИ ТАЪМИНЛАШ

Германия тажрибаси

- РАҚАМЛАШТИРИШГА ИНВЕСТИЦИЯЛАР
- ТРАНСПОРТ ИНФРАТУЗИЛМАСИНИ РИВОЖЛАНТИРИШ
- ИШЛАНМАЛАР ВА ИЛМИЙ ИЗЛАНИШЛАРНИ ҚЎЛЛАБ-ҚУВВАТЛАШ
- ЭНЕРГОТЕЖАМКОР ВА БАРҚАРОР ИШЛАБ ЧИҚАРИШ
- ҲУДУДИЙ ТАШАББУСЛАР
- КАДРЛАРНИ ЎҚИТИШ ВА ҚАЙТА ТАЙЁРЛАШ

Ёшлар учун саноат зоналарини яратишга тижорат банклари томонидан кўмак бериш механизмлари

Хитой тараққиёт банки корпорацияси томонидан информацион технологиялар ва ёшлар учун саноат зоналари яратиш учун 28 та йўналиш бўйича фоизсиз кредитлар ажратилган. Банк томонидан ишлаб чиқариш доимий молиявий таъминоти учун 3 йилдан 50 йилгача бўлган облигациялар чиқарилган.

Даромадли лойиҳаларга имтиёзли ва оддий акциялар эмиссия қилиниб, тадбиркорларни акциядорга, баъзиларида давлат-хусусий шериклик шаклида иш фаолияти ташкил этилган.

Ёшлар учун саноат зоналарини яратишга тижорат банклари томонидан кўмак бериш механизмлари

Ёшлар учун саноат зоналарини яратишга тижорат банклари томонидан кўмак бериш механизмларининг Германия тажрибаси

- Давлат ва хусусий банклар орқали молиялаштириш
- Маҳаллий ҳокимият органлари билан ҳамкорлик
- Таълим дастурлари ва тажриба алмашиш
- Инновацион стартапларни қўллаб-қувватлаш
- Тадбиркорлик учун экотизим яратиш
- Барқарор ривожланиш ва ижтимоий маъсулият

Уйчи туман ҳокимлиги

2025 йилда хизмат кўрсатиш соҳасида амалга ошириладиган ишлар

ХИЗМАТ КЎРСАТИШ ҲАЖМИ	АҲОЛИ ЖОН БОШИГА	ТАДБИРКОРЛИК СУБЪЕКТЛАРИ СОНИ	ХИЗМАТЛАР СОҲАСИДА БАНД АҲОЛИ	ЙИРИК САВДО МАЖМУАЛАРИ (деҳқон ва буюм бозорлар)
935,3 млрд.сўм	3,9 МЛН.СЎМ	1,9 МИНГ ТА	12,4 МИНГ НАФАР	2 ТА

2025 ЙИЛДА МАҲАЛЛАЛАРДА ТАШКИЛ ЭТИЛАДИГАН ХИЗМАТ ВА СЕРВИС ОБЪЕКТЛАРИ

ОБЪЕКТЛАР СОНИ **298 ТА**

УМУМИЙ ҚИЙМАТИ **74,2 МЛРД.СЎМ**

ҚУВВАТИ **31,3 МЛРД.СЎМ**

ЯНГИ ИШ ЎРИНЛАРИ **2 МИНГ НАФАР**

2025 ЙИЛДА ЙЎЛ БЎЙИДА ТАШКИЛ ЭТИЛАДИГАН ЙИРИК СЕРВИС ОБЪЕКТЛАРИ

ОБЪЕКТЛАР СОНИ **3 ТА**

УМУМИЙ ҚИЙМАТИ **4,9 МЛРД.СЎМ**

ЯРАТИЛАДИГАН ИШ ЎРИНЛАРИ **85 НАФАР**

ЕР МАЙДОНИ СОНИ (АУКЦИОН БЎЙИЧА) **3 ТА**

2025 ЙИЛДА ХИЗМАТЛАР СОҲАСИДАГИ ЯНГИ ИНВЕСТИЦИЯ ЛОЙИҲАЛАРИ

ЛОЙИҲАЛАР СОНИ **33 та**

ШУНДАН, ЙИРИК СЕРВИС ОБЪЕКТЛАРИ **2 ТА**

УМУМИЙ ҚИЙМАТИ **346 млрд.сўм**

ЯНГИ ИШ ЎРИНЛАРИ **783 нафар**

АҲОЛИ ХИЗМАТ КЎРСАТИШДА БАНДЛИГИНИ ТАЪМИНЛАШ ВА БИЗНЕСГА ЖАЛБ ҚИЛИШ

Қишлоқ хўжалиги **41** нафар

Савдо **870** нафар

Хизмат кўрсатиш **458** нафар

Бошқа хизмат кўрсатиш **567** нафар

Молиявий хизматлар **10** нафар

Алоқа ва ахборотлаштириш хизматлари **10** нафар

Транспорт хизматлари **20** нафар

Ижтимоий соҳалар **24** нафар

Уйчи туман ҳокимлиги

Уйчи тумани туризм салохияти ва истиқболлари

ТУРИЗМ ИНФРАТУЗИЛМАСИНИ РИВОЖЛАНТИРИШ

Лойихалар сони	7 та
Умумий қиймати	5 млн.долл
Шундан, банк кредити	-
Ўз маблағлари	5 млн.долл
Яратиладиган иш ўрни	278 нафар

2025- ЙИЛДА ФАОЛИЯТИНИ ЙЎЛГА ҚЎЙИЛАДИГАН ТУРИСТИК ХИЗМАТЛАР

- Мехмонхоналар — 1 та
- Умумий овқатланиш шахобчалари — 5 та
- Оилавий мехмон уйлари — 1 та
- Соғломлаштириш масканлари — 3 та
- Хостеллар — 0 та
- Замонавий Карвонсаройлар — 10 та
- Дам олиш масканлари — 3 та
- Wi-Fi интернет зоналари — 10 та

2025 ЙИЛ ДАВОМИДА АМАЛГА ОШИРИЛАДИГАН ИШЛАР

Оилавий мехмон уйлари	1
Умумий овқатланиш шахобчалари	5
Дам олиш маскани	3
Жами сарфланадиган маблағ миқдори	5 млн.долл
Шундан; банк кредити (млн.сўм)	
Бандлиги таъминланадиган сони	278
Ўтказиладиган маданий тадбирлар	20
6 та туризм махаллари ҳудудида экиладигон манзарали дарахтлар сони	10 000

ЭРИШИЛАДИГАН НАТИЖА

Сайёҳлар ташрифи	2025 й – 10,0 минг 2026 й – 35,0 минг
Жойлаштириш воситалари (сони/ўрин)	2025 й – 31/113 2026 й – 113/210
Яратиладиган иш ўрни	278 нафар
Ўзлаштириладиган ер майдони	1,30 гектар
Бюджетга тушум	1,4 млрд.сўм

Уйчи туман
хокимлиги

Ёшларга стартап ва тадбиркорлик дастурларини кенгайтириш, IT паркларини ташкил этиш

Ёшларга стартап ва тадбиркорлик дастурлари

ИТ соҳасида фаол ва иқтидорли инсонлар бухгалтерия ҳисоби, юридик, маркетинг ва таʼлим орқали ўз ғояларини ҳақиқий бизнес лойиҳаларига айлантириш, ёшларга қўшимча имкониятлар яратиш мақсадида туман марказига ИТ парк ташкил этиш.

ИТ-йўналишига оид стартап-ғоялар, муаммоларга ахборот технологияларини қўллаган ҳолда ечим топиш ҳамда креатив ғояларни аниқлаш бўйича 14 ёшдан 30 ёшгача бўлган фуқаролар ўртасида "Стартап лойиҳалар 2025" танловини ўтказиш.

IT PARK учун лойиха таклиф

Лойихалар сони	1 та
Умумий қиймати	1,0 млн.долл
Шундан, банк кредити	
Хорижий инвестиция	
Яратиладиган иш ўрни	170 нафар

46 та мактабларнинг хар бирида ўқув марказларини ташкил этиш ва ўқувчиларнинг дарсдан сўнг тайёрлов курсларига жалб этиш

IT PARK учун лойиха таклиф

МУАММО ВА ТАКЛИФЛАР

МУАММО	АМАЛГА ОШИРИШ МЕХАНИЗМИ	ЭРИШИЛАДИГАН НАТИЖА
Бугунги кунда аукцион савдолари орқали тадбиркорлик учун олинган ер майдонларида тадбиркорлик фаолиятини йўлга қўймасдан қурилишни бошламай ер майдонини шунчаки банд қилиб туриш холатлари кўпайган. Хусусан, Сайхунобод туманида тадбиркорлик қилиш мақсадида аукцион савдолари орқали олинган ер майдонларида инвестиция ва ижтимоий мажбурият юкланмаганлиги сабабли 2 йилдан буён қурилиш бошламасдан мақсадсиз эгаллаб келинмоқда.	Аукцион савдоларига тадбиркорлик учун қўйилган ер майдонларига туманнинг ихтисослашувидан келиб чиқиб аниқ лойиҳа таклифи ишлаб чиқиш ҳамда инвестиция ва ижтимоий мажбуриятларни белгилаб бериш.	Тадбиркорлик учун олинган ер майдонларида кўзланган лойиха ўз муддатида амалга оширилади, бюджетга тушим ва янги иш ўринлари яратилишига эришилади.
Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2022 йил 30 декабрдаги ПФ-287-сонли Фармонига асосан республикадаги худудлар тоифага ажратилган. Ушбу ажратилган тоифаларга қараб фармон билан солиқ имтиёзлари тақдим этилган бўлиб, инфратузилма бўйича имтиёз тақдим этилмаган. Туманларни инфратузилма бўйича имтиёз тақдим этиш орқали тоифалаш. Жумладан Хорижий инвесторларни жалб қилиш, саноатни ривожлантириш, янги иш ўринларини яратиш, бюджетга солиқ тушимларини кўпайтириш мақсадида 4-5-тоифа кирган туманларга электр энергия, газ, темир йўл тарифлари бўйича имтиёзлар тақдим этиш.	Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2022 йил 30 декабрдаги ПФ-287-сонли Фармонига ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш орқали 4-5 тоифа кирган туманларга энергия, газ, темир йўл тарифлари бўйича имтиёз тақдим этиш.	Хорижий инвесторлар томонидан тўғридан-тўғри хорижий инвестициялар жалб қилинади, янги иш ўринлари яратилади ва бюджетга тушимлари кўпаяди.
Тумандаги Собиқ МТП га қарашли биноларни сотиш. аукcион савдоларидаги нархларини камайтирган ҳолда 5,0 млрд. сўмга тушириш.	Ушбу биноларга бугунги кунда харидорлар мавжуд бўлиб биноларни тўғридан тўғри Давактив билан шартнома тузган холда сотиб олиш нархини пасайтириб 5,0 млрд. сўмга сотиш.	Хорижий инвесторлар томонидан тўғридан-тўғри хорижий инвестициялар жалб қилинади, янги бир неча лойиҳалар амалга оширилади, янги иш ўринлари яратилади ва бюджетга тушимлари кўпаяди.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ
ПРЕЗИДЕНТИ ҲУЗУРИДАГИ
ДАВЛАТ БОШҚАРУВИ
АКАДЕМИЯСИ

ЭЪТИБОРИНГИЗ УЧУН РАҲМАТ!